

_____ *hokimligi*
maktabgacha va maktab ta'limi
boshqarmasi

_____ *maktabgacha va*
maktab ta'limi bo'limi tasarrufidagi
___-umumiy o'rta ta'lim maktabi
tarix fani o'qituvchisi

_____ *ning*
20__-20__-o'quv yiliga 7-9-sinflar
iqtidorli o'quvchilar uchun tarix fanidan

“YOSH TARIXCHI”

TO'GARAK
HUJJATLARI

To'garak a'zolari haqida ma'lumot

№	Familiya ismi va sharifi	Tug'ilgan sanasi	Sinfi	Manzili (to'liq)	Ota-onasi (Ismi sharifi)	Telefon (uy yoki mobil)	Izoh
1.							
2.							
3.							
4.							
5.							
6.							
7.							
8.							
9.							
10.							
11.							
12.							
13.							
14.							
15.							

16.							
17.							
18.							
19.							
20.							
21.							
22.							
23.							
24.							
25.							
26.							
27.							
28.							
29.							
30.							

O'tkazilgan xona _____

“TASDIQLAYMAN”

MMIBDO‘ _____

**20__-20__-o‘quv yilida iqtidorli o‘quvchilar uchun tuzilgan
“Yosh tarixshi” nomli to‘garagining
ISH REJASI**

№	Yillik ish reja mavzulari	Soat	Sana	Izoh
1.	Ajdodlarimizning ma’naviy qadriyatlari – jahon sivilizatsiyasi asoslaridan biri	1		
2.	Xubbi haqida afsona	1		
3.	Karolinglar imperiyasi	1		
4.	Takrorlash	1		
5.	Buxoro xonligining tashkil topishi	1		
6.	Buyuk geografik kashfiyotlar va ularning tarixiy ahamiyati	1		
7.	XIX asr o‘rtalarida o‘rta osiyo davlatlarining hududi va aholisi	1		
8.	Rossiya imperiyasi tomonidan O‘rta Osiyoni bosib olish uchun istilochilik harakatlarining boshlanishi.	1		
9.	Mahalliy hokimliklarning tashkil topishi	1		
10.	Turon xalqlarining harbiy san’ati	1		
11.	Abdullaxon II davrida Buxoro xonligining yuksalishi	1		
12.	Memorchilik	1		
13.	XVI-XVIII asrlarda Hindiston	1		
14.	Buyuk Britaniyaning tashqi siyosati	1		
15.	AQSHning ichki siyosati	1		
16.	Rossiya imperiyasining ijtimoiy-siyosiy va iqtisodiy ahvoli	1		
17.	Xorazmshohlar davlati va uning yuksalishi	1		
18.	Alovuddin Muhammad	1		
19.	Takrorlash	1		
20.	Buxoro amirligining tashkil topishi	1		
21.	1800-1870-yillarda Amerika qo‘shma shtatlari	1		
22.	Lotin Amerikasi xalqlarining milliy ozodlik kurashi	1		
23.	XIX asr oxiri XX asr boshlarida Avstriya Vengreya	1		
24.	Bobqon davlatlari	1		
25.	IX-XII asrlarda ilm-fan va madaniyatning yuksalishi	1		
26.	Muhammad ibn Muso al-Xorazmiy	1		
27.	Xiva xonligida qo‘ng‘irotlar sulolasi hukmronligining o‘rnatilishi	1		
28.	Qo‘qon xonligining tashkil topishi	1		
29.	XIX asrning oxirida Xitoy	1		
30.	XIX asr oxiri - XX asr boshlarida Hindiston	1		
31.	Abu Ali ibn Sino	1		
32.	Me‘morchilik	1		
33.	XX asr boshlarida Afg‘oniston	1		
34.	Shimoliy Afrika mamlakatlari	1		

Sana: “__” _____ 20__-yil. Sinflar: _____ To‘garak rahbari: _____

Mavzu: Ajdodlarimizning ma’naviy qadriyatlarini – jahon sivilizatsiyasi asoslaridan biri.

Mashg‘ulotning maqsadi:

Ta’limiy: o‘quvchilarda mavzuga oid bilim va tushunchalar hosil qilsin, to‘garak bo‘lgan qiziqishini ortirish, uzoq o‘tmish, o‘z xalqi va mamlakati tarixi haqida tushuncha berish, tariximizni o‘rganish mobaynida, qalblarida faxr va iftixor tuyg‘ularini shakllantirish.

Tarbiyaviy: o‘quvchilar mustaqil ishlashga o‘rgatish, o‘quvchilar bilimlarni boyitish va yangi bilim berish, ajdodlarimizning jasorati, amalga oshirgan buyuk ishlari, qalblarida vatanparvarlik hissini uyg‘otish, Vatan manfaatlarini himoya qilishga o‘rgatish.

Rivojlantiruvchi: o‘quvchilarning mavzuga oid bilim, ko‘nikma, malakalarini rivojlantirish, o‘z Vatanimiz tarixini bilishi va boshqa mamlakatlar xalqlarining tarixi va madaniyatini hurmat bilan qarashi, berilgan rasmlar hamda savollar ustida ishlash orqali vatanga muhabbat hissini uyg‘otish.

O‘quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiyalar elementlari:

O‘zini o‘zi rivojlantirish kompetensiyasi:

shaxs sifatida doimiy ravishda o‘z-o‘zini rivojlantirish, jismoniy, ma’naviy, ruhiy va intellektual kamolotga intilish; o‘z xatti-harakatini adekvat baholash:

Ijtimoiy faol fuqarolik kompetensiyasi:

Jamiyatda bo‘layotgan voqea, hodisa va jarayonlarga daxldorlikni his etish va faol ishtirok etish; o‘zining fuqarolik burch va huquqlarini bilishi, unga rioya qilish.

Mashg‘ulot turi: yangi bilim beruvchi, bilimlarni mustahkamlovchi.

Mashg‘ulot uslubi: tushuntirish, suxbat, tezkor savol – javob, amaliy mustaqil ishlar bajarish, munozara, muammoli topshiriq, guruhlarda ishlash, ko‘rgazmali va boshqalar.

Mashg‘ulot metodi: guruhlarda ishlash, “kim epchil-u, kim chaqqon”, “ko‘rsam tezroq o‘rganaman” shu kabi metodlar.

Mashg‘ulot jihozi: «O‘zbekiston tarixi» 7-sinf uchun darslik, mavzuga oid ko‘rgazmali qurollar, plakatlar, tarqatma materiallar o‘quv qurollari, elektron materiallar.

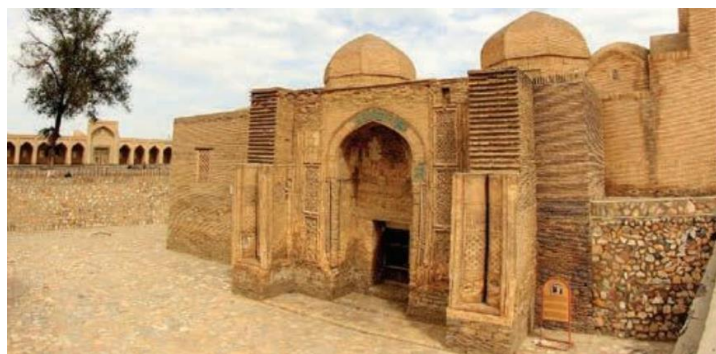
Mashg‘ulotning borishi:

I. Tashkiliy qism: a) Salomlashish. b) Davomatni aniqlash.

II. Uyga vazifani so‘rash: a) Savol – javob o‘tqazish. b) Topshiriqlarni tekshirish.

III. Yangi mavzu bayoni:

Tariximizni o‘rganar ekanmiz, qalbimizni faxr va iftixor tuyg‘usi chulg‘ab olaveradi. Ajdodlarimizning boy ilmiy va madaniy merosi bugungi kunda nafaqat mamlakatimiz, balki dunyo olimlarining ham diqqat-e’tiborini o‘ziga tortib kelmoqda. Qadimgi Turon hududlarida azaldan o‘zbek, tojik, qirg‘iz, qozoq, qoraqalpoq va turkmanlarning ajdodlari yashab kelishgan. Shu boisdan, o‘zbek xalqining o‘tmishi etnik

jihatdan yaqin bo‘lgan qardosh xalqlarning tarixi bilan chambarchas bog‘lanib, uyg‘unlashib ketgan. Siz ushbu darslikda IV asrdan XIII asr boshlarigacha bo‘lgan Vatanimizning o‘rta asrlar tarixi bilan tanishasiz. Bunda «o‘zbiy» va «o‘zbek» atamallari bilan ulug‘langan o‘zbek xalqi shakllanganligi haqidagi ma’lumotlar ham o‘rin olgan. Darslikdan dunyo tamadduniga o‘zining benazir hissasini qo‘shgan buyuk ajdodlarimiz, vatanparvarlik namunasi bo‘lgan bahodirlar jasoratlari bilan bir qatorda, xalqimizning boy madaniy merosi haqidagi ma’lumotlarga ega bo‘lasiz.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash.

1. Eslab ko‘ring, qadimgi davrda O‘zbekiston hududida qan day davlatlar bo‘lgan? Ularning o‘ziga xos xususiyatlarini tahlil qiling.

2. IV–XIII asr boshlarida Vatanimiz tarixining o‘ziga xos xususiyatlari nimadan iborat bo‘lgan?

V. Mashg‘ulotni yakunlash: to‘garak a’zolarini yutuq va kamchilliklarini muxokama qilish, rag‘batlantirish.

VI. Uyga vazifani e’lon qilish:

IX–XII asrlarda yurtimizda yetishib chiqqan buyuk mu ta fakkirlar va mashhur ulamolarning qaysi asarlarini bila siz?

Maktab MMIBDO‘ _____ sana _____ 20__ yil

Sana: “ ” _____ 20__-yil. Sinflar: _____ To‘garak rahbari: _____

Mavzu: Xubbi haqida afsona.

Mashg‘ulotning maqsadi:

Ta‘limiy: o‘quchilarda mavzuga oid bilim va tushunchalar hosil qilsih, to‘garaka bo‘lgan qiziqishini ortirish, uzoq o‘tmish, o‘z xalqi va mamlakati tarixi haqida tuchuncha berish, tariximizni o‘rganish mobaynida, qalblarida faxr va iftixor tuyg‘ularini shakllantirish.

Tarbiyaviy: o‘quvchilar mustaqil ishlashga o‘rgatish, o‘quvchilar bilimlarni boyitish va yangi bilim berish, ajdodlarimizning jasorati, amalga oshirgan buyuk ishlari, qalblarida vatanparvarlik hissini uyg‘otish, Vatan manfaatlarini himoya qilishga o‘rgatish.

Rivojlantiruvchi: o‘quvchilarning mavzuga oid bilim, ko‘nikma, malakalarini rivojlantirish, o‘z Vatanimiz tarixini bilishi va boshqa mamlakatlar xalqlarining tarixi va madaniyatini hurmat bilan qarashi, berilgan rasmlar hamda savollar ustida ishlash orqali vatanga muhabbat hissini uyg‘otish.

O‘quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiyalar elementlari:

O‘zini o‘zi rivojlantirish kompetensiyasi:

shaxs sifatida doimiy ravishda o‘z-o‘zini rivojlantirish, jismoniy, ma‘naviy, ruhiy va intellektual kamolotga intilish; o‘z xatti-harakatini adekvat baholash:

Ijtimoiy faol fuqarolik kompetensiyasi:

Jamiyatda bo‘layotgan voqea, hodisa va jarayonlarga daxldorlikni his etish va faol ishtirok etish; o‘zining fuqarolik burch va huquqlarini bilishi, unga rioya qilish.

Mashg‘ulot turi: yangi bilim beruvchi, bilimlarni mustahkamlovchi.

Mashg‘ulot uslubi: tushuntirish, suxbat, tezkor savol – javob, amaliy mustaqil ishlar bajarish, munozara, muammoli topshiriq, guruhlarda ishlash, ko‘rgazmali va boshqalar.

Mashg‘ulot metodi: guruhlarda ishlash, “kim epchil-u, kim chaqqon”, “ko‘rsam tezroq o‘rganaman” shu kabi metodlar.

Mashg‘ulot jihozi: «O‘zbekiston tarixi» 7-sinf uchun darslik, mavzuga oid ko‘rgazmali qurollar, plakatlar, tarqatma materiallar o‘quv qurollari, elektron materiallar.

Mashg‘ulotning borishi:

I. Tashkiliy qism: a) Salomlashish. b) Davomatni aniqlash.

II. Uyga vazifani so‘rash: a) Savol – javob o‘tqazish. b) Topshiriqlarni tekshirish.

III. Yangi mavzu bayoni:

Xorazmda Amudaryo bilan bog‘liq ko‘plab afsonalar uchraydi. Ulardan biri suv ilohi Xubbi haqida. Afsonaga ko‘ra, Xubbi baliqni bir qo‘li bilan tutib quyoshga uzatar va uni quyosh shulasida qovurib yer ekan. Xubbi suvga cho‘kkanlarni qutqargan. So‘yilgan ho‘kizlarga jon bag‘ishlagan. Jamshid ismli hukmdor taxtga o‘tirgan vaqtda Xubbi dom-daraksiz g‘oyib bo‘ladi. Uni dengiz malikasi o‘g‘irlab ketgan. Xubbining onasi esa o‘g‘lini Amudaryodan yig‘lab qidirgan. Xubbining onasi o‘z xalqini daryoda urishishga o‘rgatadi. Shundan buyon Xorazmda qayiqning burnida shu ayolning haykali o‘rnatilgan. Xorazm diniy qarashlarida suv muqaddas hisoblangan, Xubbi esa suvning saqlovchisi sifatida qadrlangan. Bu an‘ana Xorazmda islom dini kirib kelgunga qadar amalda bo‘lgan.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash.

1. «IV–VII asrlarda Xorazm» mavzusidagi bilimlaringizni infografika holatiga keltiring.
2. Nima uchun IV–VII asrlarda Xorazm o‘zining siyosiy mustaqilligini saqlab qolishga erishdi?
3. Shu davrda bolalarga berilgan ta‘lim va tarbiyaning bugungi kundagi fanlarga o‘xshash va farqli tomonlarini aniqlang.

V. Mashg‘ulotni yakunlash: to‘garak a‘zolarini yutuq va kamchiliklarini muxokama qilish, rag‘batlantirish.

VI. Uyga vazifani e‘lon qilish: Qadimgi dunyo xalqlari afsonalaridagi Xubbi obrazi singari suv bilan bog‘liq afsonaviy qahramonlarni bilasizmi? Ularning davlati va nomini jadval ko‘rinishiga keltiring.

Sana: “ ” _____ 20__-yil. Sinflar: _____. To‘garak rahbari: _____

Mavzu: Karolinglar imperiyasi.

Mashg‘ulotning maqsadi:

Ta‘limiy: o‘quchilarda mavzuga oid bilim va tushunchalar hosil qilsih, to‘garaka bo‘lgan qiziqishini ortirish, yer egaligi jamiyatining qanday vujudga kelgani, qay tariqa rivoj topgani, xalqlarning turmush tarzi, mehnat munosabatlari, ozodlik uchun olib borilgan kurashlar bilan bir qatorda, bosqinchilik va talonchilik yurishlari haqida tushuncha berish.

Tarbiyaviy: o‘quvchilar mustaqil ishlashga o‘rgatish, o‘quvchilar bilimlarni boyitish va yangi bilim berish, o‘rta asrlar tarixi haqidagi ma‘lumotlarni moddiy va yozma manbalar orqali olashlari, moddiy manbalarga tarixiy muzeylardagi mehnat va jang qurollari, kiyim-kechak va taqinchoqlar, tangalar, haykallar, suratlar, shuningdek, uy-joylar, saroylar, qasrlar, ibodatxonalar kirishi, yozma manbalarga esa tarixiy yilnomalar, soliq, jarima, sud, oldi-sotdi, qarz majburiyatlari bilan bog‘liq rasmiy hujjatlar, imperator, qirol va sultonlarning farmon-farmoyishlari, sayyoh olimlar va elchilarning kundaliklari, tarixchi olimlarning asarlari misol bo‘la olishi haqida tushuntirish.

Rivojlantiruvchi: o‘quvchilarning mavzuga oid bilim, ko‘nikma, malakalarini rivojlantirish, o‘n asr davom etgan o‘rta asrlar davrida Yevropa, Osiyo, Afrika va Amerika qit‘alarida ko‘plab muhim voqealar yuz berib, madaniyat taraqqiyotida ajoyib yutuqlar qo‘lga kiritilganligi, markazlashgan yirik davlatlarning vujudga kelishi hunarmandchilik mahsulotlari ishlab chiqarish, savdo, ilm-fan va madaniyatning rivojlanishiga turtki bo‘lganligi haqida tushuncha berish, berilgan rasmlar hamda savollar ustida ishlash orqali vatanga muhabbat hissini uyg‘otish.

O‘quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiyalar elementlari:

Axborotlar bilan ishlash kompetensiyasi: mavjud axborot manbalaridan (internet, televizor, radio (audiovideo yozuv), telefon, kompyuter, elektron pochta va boshq.) foydalana olish.

Ijtimoiy faol fuqarolik kompetensiyasi: Jamiyatda bo‘layotgan voqea, hodisa va jarayonlarga daxldorlikni his etish va faol ishtirok etish;

o‘zining fuqarolik burch va huquqlarini bilishi, unga rioya qilish.

Mashg‘ulot turi: yangi bilim beruvchi, bilimlarni mustahkamlovchi.

Mashg‘ulot uslubi: tushuntirish, suxbat, tezkor savol – javob, amaliy mustaqil ishlar bajarish, munozara, muammoli topshiriq, guruhlarda ishlash, ko‘rgazmali va boshqalar.

Mashg‘ulot metodi: guruhlarda ishlash, “kim epchil-u, kim chaqqon”, “ko‘rsam tezroq o‘rganaman” shu kabi metodlar.

Mashg‘ulot jihozi: «Jahon tarixi» 7-sinf uchun darslik, mavzuga oid ko‘rgazmali qurollar, plakatlar, tarqatma materiallar o‘quv qurollari, elektron materiallar.

Mashg‘ulotning borishi:

I. Tashkiliy qism: a) Salomlashish. b) Davomatni aniqlash.

II. Uyg‘uzuvchi so‘rash: a) Savol – javob o‘tqazish. b) Topshiriqlarni tekshirish.

III. Yangi mavzu bayoni:

Buyuk Karl hukmronligining so‘nggi yillarida frank qirolligini sobiq Rim imperiyasi hududlari bilan qiyoslash bo‘lar edi. Bu holat Karl maslahatchilari orasida uni, qadimgi rimliklarga taqlid qilib, imperator deb e‘lon qilish g‘oyasining tug‘ilishiga olib keladi. Bunday imkoniyatga esa 800-yilda mahalliy Rim zodagonlari tomonidan papa Lev III ga qarshi ko‘tarilgan isyondan foydalanib erishiladi. Rimliklar tomonidan hujumga uchragan papa katolik cherkoviga sodiqligini namoyish etgan Karl saroyiga boshpana izlab borishga majbur bo‘ladi. U Buyuk Karldan yordam so‘raydi. Papaning iltimosiga rozi bo‘lgan Karl qo‘shin yuborib isyonni bostiradi. Rim papasi minnatdorchilik sifatida 800-yilning

dekabrida Rimga kelgan Karlga avliyo Pyotr ibodatxonasida imperatorlik tojini kiygizadi. Shu tariqa Karlning muhrida ko‘rsatilgan “Yangi Rim imperiyasi” tashkil topadi, uning markazi Axen shahrida bo‘lgan.

Karlning saroy a‘yonlari va amaldorlari ayni paytda vazirlar vazifasini ham o‘taganlar. Qirol saroyi yuqori lavozimlari qatorida moliya, soliq, harbiy soha, osh xona, otxona va hokozolar bo‘lgan. Yirik qabilalarni gersoglar (nemischa, “saylangan harbiy yo‘lboshchi”, keyinchalik merosiy qabila boshlig‘i) boshqargan. Davrlar o‘tib gersog eng yuksak zodagonlik unvoniga aylanadi. Yirik bo‘lmagan hududlarni imperator tayinlagan graflar (nemischa, “qirol tayinlangan amaldor”) boshqargan, ushbu atama ham zodagonlar unvoniga aylangan. Karl o‘z davlati chegaralarini mustahkamlash maqsadida markalar (nemischa, “chegara viloyati”) tuzgan, ularni markagraflar (nemischa, “chegara viloyati hokimi”) boshqargan. Karl saroy a‘yonlari bilan mamlakatni aylanib, joylardagi haqiqiy vaziyatni kuzatib, shu orqali davlatni boshqargan. Imperator yiliga ikki marta – dunyoviy va ilmiy zodagonlar oliy kengashini o‘tkazgan, ularning roziligi bilan farmonlar chiqargan. Joylarda graflar boshqaruvi davom etgan, lekin ularni nazorat qilish uchun imperiyaning barcha hududlariga o‘zi ishongan kishilar – “hukmdor vakillari”ni yuborgan. Imperiyaning asosiy qo‘shini otlig bo‘linmalar bo‘lgan.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash.

1. Frank qirolligining tashkil topish jarayonini aytib bering.
2. Franklarning xristianlikni qabul qilishlarini Siz qanday baholaysiz?
3. Yangi Rim imperiyasi, Sizningcha, nega uzoq yashamadi?

V. Mashg‘ulotni yakunlash: to‘garak a‘zolarini yutuq va kamchiliklarini muxokama qilish, rag‘batlantirish.

VI. Uyg‘uzuvchi e‘lon qilish:

Verden shartnomasidan keyin qanday siyosiy o‘zgarishlar ro‘y berdi?

veb-saytimiz: Zokirjon.com
Hujjat Word variantda beriladi.

Zokirjon Admin bilan

90-530-00-68 nomerga murojaat qilishingiz, shu nomerdagi telegram orqali bog'lanishingiz yoki nza4567 izlab telegramdan yozishingiz so'raladi. Telegramda murojaatingizga o'z vaqtida javob beriladi

40 listdan iborat tarix fanidan 7-8-9-sinf iqtidorli o'quvchilarga 34 soatli to'garakni to'liq holda olish uchun telegramdan yozing.

Narxi: 20 ming so'm

Telegram kanalimiz:

@Maktablar_uchun_hujjatlar

To'lov uchun: UZCARD *880*9860230104973329*summa#

Plastik egasi Nabiyev Zokirjon

DIQQAT!!!

Sizga bu **OMONAT** qilib beriladi.
To'liq holda olganingizdan so'ng:
Faqat o'zingiz uchun foydalaning.
Hech kimga bermang hattoki eng yaqin insoningizga ham.
Internet orqali veb-saytlarga joylamang.
Kanal va gruppalarga tarqatmang.

OMONATGA

HIYONAT QILMANG.